

[Viggo Starcke.]

og Norge er på friliste. Fra afdøde folketingsmand Bue Bjørner har jeg fået den oplysning, at den højtærede handelsminister under debatten om denne sag, da han blev gjort opmærksom på, at toldvæsenet ikke kunne skelne imellem det rågummi, som skal bruges til det ene, og det rågummi, der skal bruges til det andet, fordi varerne er identiske, lovede at ophæve denne differentiering.

Den 3. november, 14 dage efter, ophæver prisdirektoratet i sin meddelelse nr. 9 af 8. december 1949 anmeldelsespligten for såle- og hæleplader af gummi. Det meddeler, at den er ophævet, og det vil sige, at prisdirektoratet har opfattet sagen, som om rågummi til såler ifølge regeringens tilbud til Marshallorganisationen var blevet frit. Men i meddelelse fra varedirektoratet nr. 17 af 22. november 1949, altså samme måned, kommer der et tredje forsøg på en formulering, således at man stadig gør forsøg på at holde rågummi til såler ude. Der står her: „ex. 1428: Uforarbejdet gummi, herunder rågummi i plader (kun tjenlig til omsmeltning)“, og senere hen nævnes kautsjuk. Hertil er at sige, at for det første smeltes og omsmeltes gummi ikke. Det smeltes ikke, men det vales, og rågummi er en uforarbejdet gummi ifølge tolddirektoratets egen resolution, og rågummi og kautsjuk er den samme vare. Desuden er rågummiplader flere gange klareret på toldboden som toldfri uklausulerede varer og gået glat igennem. Kort tid efter, nemlig den 29. november og den 30. november, klareres der to varepartier gennem frihavnens toldkontrol til et firma, som ikke er skotøjsfabrikationsfirma, og de klareredes udtrykkelig som frilisteimport i begge tilfælde igennem to forskellige toldsteder, det ene under varebetegnelsen *penang sole crepe*, og det andet under betegnelsen *raw rubber in sheets*. Betalingsattesten er i begge tilfælde fra toldvæsenets side påtegnet „Regional friliste“.

I den næstfølgende meddelelse fra direktoratet for vareforsyning nr. 18 af 14. december 1949, kommer der en fjerde formulering, idet teksten igen er lavet om, og der står: „ex. 1428: Uforarbejdet gummi (kautsjuk), herunder rågummi i plader kun tjenlig til omsmeltning; såkaldt rubber latex; uforarbejdet balata, guttaperka og regenereret gummi; faktisk og andre uforarbejdede kautsjukerstatninger, (herunder ikke...)“ og så en række varer.

I denne udvidede friliste er teksten altså igen lavet om, selvom man har bibeholdt den tekniske finesse med gummi til om-

smeltning, til trods for at gummi stadig ikke smeltes. Men man vil bemærke det fremskridt, at uforarbejdet gummi — rågummi — her er betegnet som identisk med kautsjuk. Selve tekstens formulering, hvor der står: „herunder rågummi i plader kun tjenlig til omsmeltning“, betyder iøvrigt sprogligt, at rågummi i form af *sole crepe* efter denne formulering er på friliste, og at det fæmøse gummi til omsmeltning er en udvidelse eller en tilføjelse til tydeliggørelse og er ikke ment som undtagelse fra den regionale friliste. Ellers ville man have brugt den formulering, som findes i samme stykke: „(herunder ikke ...)“. Sådan skulle der have stået, hvis det ikke omfattedes af frilisten.

Det vil altså sige, at her foreligger der fra direktoratet for vareforsyning en erklæring om, at rågummi er på den regionale friliste, og den 19. januar 1950 klareres der 48 kasser *sole crepe*, rågummi i plader, gennem Københavns frihavn til et skotøjsfirma, og det går glat igennem som frilisteimport til skosåler, men den 24. januar kræves der bevilling på 200 000 kr. til rågummi-*sole crepe*-importører med bevillingsklausulen: Må kun indklarerer *sole crepe*. Det vil sige, at her indtager man det standpunkt, at varerne er på bunden liste.

I bladet „Skotøjsbranchen“ for 1. februar i år siger formanden for Københavns Skotøjshandlerforening, S. Schøtt Petersen:

„Rågummiålerne har slået alle andre gummisåler ud, og de vil antagelig holde sig et stykke tid endnu.“

Samtidig erklærer adskillige skotøjsfabrikanter, at sko med rågummiåler vil blive nærmest 2 kr. billigere pr. par end sko med dansk vulkaniseret gummi.

Alligevel giver direktoratet for vareforsyning den 10. februar 1950 til et firma en ny, femte formulering. Det skriver ordret:

„at den regionale friliste, ex. vare-nr. 1428, kun omfatter rågummi (kautsjuk), der alene er tjenlig til masticering eller lign. omarbejdning“.

Men sådan står der slet ikke i varedirektoratets officielle meddelelser. Denne formulering har aldrig nogensinde været publiceret. Det er en helt ny formulering igen. Direktoratet anvender nu det nye ord „masticering“ i stedet for „smeltning“, der som bekendt aldrig finder sted. Desuden har der fundet en betydningsfuld ændring sted, idet ordet „herunder“, som fandtes i direktoratets meddelelse af 14. december, og som altså havde betydningen, at rågummi omfattedes af frilisten, nu er gledet ud, og i stedet for har man indføjet ordene „der alene er tjenlig til masticering“. Hvor kan